

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România și streindtate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: Strada Prundului Nr. 15. Inscrisele se primesc la administrație. Prețul după tarif și învoiașă. Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 289.

Fondul ziaristilor.

(Al.) Anii din urmă, atât de bogăți în toate manifestările noastre etnice, au scos la suprafață și problema fondului ziaristilor, umplând astfel un gol atât de simțit, pe care alte neamuri îl acoperiseră deja de mult.

Ziaristii ce-i aveam mai înainte vreme — și cei de azi, în mare parte, — erau retribuiți foarte modest, în proporție cu munca intensă și multiplă, ce o desfășurau.

Care din gazetarii interni ai ziarelor noastre muncea numai câteva ore la zi, scriindu-și articolul în răgaz, și văzându-și apoi de lectură și de alte daraveruri private? După ce a scris articolul, trebuia să corecteze o corespondență imposibilă, scrisă de un om cu greutate; să rezume, în câteva rânduri, evenimentele politice externe și a celei interne; să aleagă informațiile cele mai variate; să traducă din ziare nemțești și ungurești...

Munca aceasta de salar era împărțită cam între doi oameni, dar destul de adese, o îndeplinea și unul singur, în redacțiile noastre.

Dar cu toată retribuția modestă, cu toată munca grea ce-i aștepta, s'au aflat întotdeauna oameni entuziaști, cari au luat asupra-și sarcina atât de înălțătoare și de îngrată, de a-și cheltui atât lumina minții și căldura inimii, plecați asupra fielor albe, în apropierea mașinii buibuotoare, ce avea să imprăștie lumii, rodul muncii lor intelectuale.

În munca lor încordată și istovitoare, de câte-ori nu simțiau, că condeii le lungea din mână. Se opinteau atunci, își adunau iarăși forțele, cu acea încredere oarbă într'un viitor mai bun, cu acel optimism fanatic: criteriul tuturor gazetariilor adevărați.

Dacă această notă distinctivă, nu i-ar fi momit, ei și-ar fi dat, adese, seama, cum cariera ce și-au ales e din cale afară grea și nesigură, și ar fi părăsit-o. Idealismul îi mână însă înainte și ei nu se mai puteau opri, la jumătatea drumului.

Dar oricât de luminoasă ar fi fost perspectiva, cu care îi mângâia optimismul lor, în clipele de judecată rece, fi chinia un gând posomorât, aproape desnădăjduit: sfârșitul.

Ce se va face gazetarul cel mai iscusit chiar, când nu mai e e capabil de muncă?

La alte neamuri întrebarea aceasta e de prisos, căci ziaristii, în afară de fondul lor de pensiuine pe deplin asigurat, mai au atâtea și atâtea sinecure, ajutoare etc.

Dar vorba e de gazetarul nostru?

Ce face el, când vine bătrânețea sau boala și-i lovește condeii din mână? În umbra viitorului nesigur el deslușia zidurile unui spital... sau ale ospiciului...

El, care și-a cheltuit toată energia vieții în slujba neamului; el care a agitat pentru toate ideile mari și s'a răboit cu toată lumea, pentru triumful unei convicții, — va fi vrednic măcar atâtea retribuții din partea „națiunii recunoscătoare“, ca să-și poată și asigura ocrotirea zilelor din urmă, când intelectul lui, scăpător pe vremuri, s'a tocit, și vigoarea fizicului s'a distramat, pe urma surmenajului.

Nimeni nu s'a interesat de acest lucru, în mod efectiv, până înainte cu câțiva ani abia și astfel vorba de zeflema a lui Bismarck, că ziaristica e cariera oamenilor cari au deraiat, la noi se potrivea bine.

Anii din urmă au scos la suprafață și problema aceasta. Câțiva oameni cu vederi mari înalte, știind să aprezieze pe deplin valoarea presei și a gazetariilor, au pus temelile fondului și publicul s'a însuflețit și el, încât capitalul de 25 mii coroane, s'a ridicat, în interval de 4 ani, la cifra de peste o sută mii.

Contribuirile, constatăm cu bucurie, urmează și în aceste zile extraordinare și fondatori generoși, când își testează neamului averea, își aduc aminte, tot mai des, de fondul ziaristilor.

Mișcarea a trecut deja pragul începutului; fondul poate distribui anual, numai din procente, câteva mii de coroane.

De aci înainte chestia ia o înfățișare mult mai promițătoare. Ziaristii noștri de profesie (vom fi având, să zicem, cu eufemism: șase, va să zică tot la un milion de oameni — cetitori puțini și analfabeți berechet — un ziarist de profesie), vor contribui și ei, în cvote lunare, asigurându-și astfel

dreptul la pensie, pentru zilele bătrâneții și ale neputinței.

Ajutoarele aceste, credem noi, s-ar putea distribui încă de pe acum, măcar în parte. În o vreme de fabuloasă scumpete, când toate corporațiunile se îngrijesc să sprijinească pe funcționarii lor, cu adăuse de cel puțin 20%, pentru ce nu s-ar putea sprijini, și gazetarii noștri cu un adaos de leață, dată fiind împrejurarea, că scumpirea traiului atinge mai simțitor tocmai clasa intelectualilor noștri, cari trăiesc exclusiv din leață lor, ab-oluit prea mică, pentru a suporta greutatețile enorme ale traiului de azi.

Ținta principală a fondului pentru ajutorarea ziaristilor, este, după cât credem: ridicarea nivelului presei române, iar nu adunarea sutelor de mii, pe cari să le îngropăm apoi, spre fructificare, la băncile noastre.

Nivelul presei trebuie ridicat încă de pe acum; trebuie să recunoaștem cu toții acest lucru. Alt-cum, vremile grele de azi și cele ce vor urma, vor înstrăina tot mai mult, pe cei chemați, de a se dedica acestei cariere, atât de strălucită, rentabilă și sigură, la alte neamuri!

Atunci vom avea din ce în ce mai mulți gazetari titrați, cari nu vor ezita nici o clipă de a rămânea credincioși mesei redacționale, asigurându-le aceasta un traiu cinstit și sigur, asemenea altor cariere intelectuale.

Laudă și cinste inițiatorilor acestui fond și episcopilor lui de azi, dar după modesta mea părere (vorbe acum în singular): ridicarea nivelului presei noastre e o chestie de necesitate imperativă; să nu se amâne deci lucrul prea mult, până eventual la vremea, când vom avea un fond respectabil pentru ajutorarea ziaristilor, dar nu vom mai avea: — ziaristi!

Conziliu de coroană în Atena Ziarul Iyonez »Progres« comunică din Atena cu data de 27 Mai:

Conziliul de coroană s'a întrunit ieri sub prezidiul regelui Constantin. După terminarea ședinței a avut loc o convorbire mai lungă între prim ministrul Skudulis și ministrul român la Atena.

Victimele, ce au fost împușcate la Dublin, ca niște câini, repetă, cu un șimbet de suveran dispreț:

— Da, Anglia poartă acest răboiu, în numele principiului de naționalitate... în numele libertății universale!...

Josef Plunkett a murit, dar tinera doamnă Grace Plunkett a rămas în viață, și odrasle, dacă va fi să vadă lumina zilei, va sosi pe lume târziu, când tatăl va fi de mult în groapă, iar numele lui va fi trecut în lumea nebuloasă a baladelor, alături de umbrele slăvite ale barzilor, cari au murit, fără să se încovoale, slăvind libertatea...

Se scriu și azi balade și se trăiesc chiar!

Convicția îi ia pe unul și-l duce în fața eșafodului, în veacul al XX-lea, într-o țară, ce-și asunde meschinele ei afaceri gheșefărești, la adăpostul libertății universale și a principiului de naționalitate.

Dar morții, ce se prăbușesc de paloșul călăului, sau de glonțul libertății suprimate — nu mor niciodată.

El se ridică din mormânt și povestea barzilor din Wales se repetă.

Pacea e pe drum...

Ambasadorul Gerard — optimist.

Din Berlin se depeșează:

Ziaristii münchenezi au avut o convorbire cu ambasadorul american Gerard, care s'a pronunțat în mod foarte optimist asupra relațiilor germano-americane cât și cu privire la prospectele de pace. Gerard a declarat: Wilson este între politicienii conducători ai Americii singurul, care a vrut pacea. Eoș și Roosevelt ar fi cerut după criza „Lusitaniei“ energic războiul împotriva Germaniei. De acest război am scăpat norocoși — a încheiat Gerard.

Cu privire la chestia păcii Gerard e foarte optimist. Vor trece săptămâni, luni chiar, însă nimic nu poate să-i ciatine convingerea, că pacea este pe drum...

Hervé pentru continuarea războiului. »N. W. Jurna« primește o telegramă din Geneva, care vorbește de-o schimbare radicală a vederilor lui Hervé.

„Chiar în cazul când Germania ar retroceda teritoriile cucerite — scrie Hervé — el ar declara încheierea păcii azi de imposibilă, deoarece ar trebui să pretindă drept condițiune de pace desființarea alianței centrale. În caz contrar omenirea ar fi perpetu expusă pericolului de război. Interesele umanității pretind astăzi continuarea războiului.

Acest articol al antimilitaristului Hervé produce mare senzație în cercul amicilor săi pacifiști.

Aprecieri franceze asupra succeselor noastre. »N. Pester Journal« publică două păreri franceze asupra ofensivelor noastre în Tirol.

»Temp« dă expresie mirării sale asupra succeselor austro-ungare în Tirolul de sud. Ar fi însă ciudat — zice foaia franceză — dacă Italia nu va lua măsuri să pareze lovitura, și nu ar fi în stare să-și mântuie situația.

»Petit Journal« își consolează cetitorii cu asigurarea, că pierderile unei armate în ofensivă sunt totdeauna cele mai grele.

Vă mai aduceți aminte de regele Eduard și barzii din Wales?

Vă aduceți aminte de îngâmfarea, cu care a descins în Wales-ul suprimat în sânge acest rege tiran? A cerut atunci câinii de barzi din Wales să-l cânte. Și el i-a cântat.

Unul i-a pomenit de jertfele omorâte fără vreme, de fiarele ce se adună, noaptea, la hotărâ...

Altul i-a spus de tânguirea fecioarelor și de suspinele rândunelelor, esclamând: »Fecioarelor, nu dați naștere odraslelor de rob; mamelor, nu mai alăptați copiii!«

Al treilea îi spune dârz: »Băstăm asupra ta, Eduard! Nu vei afla nici un cântăreț în Wales, care să te slăvească!«

Și ei au fost târați la rug, cu toții: cincisute barzi din Wales, dar nici unul nu și-a plecat capul, în fața călăului.

În nopți de orgie, când acordurile stridente ale orchestrei nu putea suprima în de ajuns remușcăriile de conștiință ale tiranului, cei cincisute barzi din Wales, apăreau în hațna lor de neguri, și-i asvârseau în față, blestemul cele mai pline de ură.

Operațiunile militare germane.

Buletinul oficial pe ziua de 28 Mai.

Pe câmpul de operațiun de la vest.

Detășamentele germane de recunoaștere au pătruns peste noapte în mai multe puncte ale frontului în liniile dușmane. În Champagne am făcut vre-o sută prizonieri francezi. La vest dela Maas dușmanul a atacat pe coasta sud-vestică a înălțimii »Morte Homme« pozițiile noastre din apropierea satului Cumeres. Pretutindeni l-am respins cu mari pierderi pentru el. La est dela râu s'a dat o luptă violentă de artilerie.

La ost și sud-ost

Nici o schimbare. În regiunea Slonim în o luptă aeriană am împușcat un avion rusesc. Pe pasageri, 2 ofițeri ruși, i-am făcut prizonieri.

Câmpul de operațiun din Balcani.

Nu s'a petrecut nici un eveniment mai important.

Italia și Spania. Ziarul »Die Zeit« este informat că politicienii italieni vor pleca în curând în Spania ca prin prelegeri publice să câștige opinia publică a Spaniei pentru cauza cvadruple.

Fapte grăitoare.

Ni se scrie:

Societatea academică »Petru Maior« a tinerilor universitari români din Budapesta a ales de membru onorari pe P. S. Episcopul Orăștiei și Dr. D. Metriu Radu. Diploma de membru a fost însoțită între altele și de aceste frumoase cuvinte:

»Peste cununa de Arhiereu ce V'a pus o Bann Dumnezeu pe frunte, inima și mintea Ilustrității Voastre și-a câștigat prin necurmată strădăniță și luptă bogată în jertfe și învingeri, coroana recunoștinței unui neam întreg.

În această strălucitoare diademă așează azi cu mâni pioase societatea academică »Petru Maior« un zmerit mărgăritar alegându-Vă de membru onorari.

P. S. Episcopul a primit cu plăcere această distincțiune și în semn de recunoștință deodată cu mulțumirile sale călduroase a dăruit societății suma de Una mie (1000) coroane spre a se adăuga la averea ei; fapte grăitoare sunt și acestea.

Hymen...

»Irish Times« din 3 Mai, la rubrica »Hymen«, publică următorul anunț: Joseph Plunkett și Grace Gifford, cununăți.

Ziarele nemțești și ungurești, prin intermedierea căroia am celit acest anunț (după o întârziere de două săptămâni) adaogă acestui anunț hymenelic un comentariu de câteva rânduri.

Iată, ce se spune în aceste rânduri laconice. Joseph Plunkett mirele, a fost unul dintre matadorii revoltei irlandeze. Judecat la moarte, din partea tribunalului militar englez, când a fost levitat, și-și anunțe dorința din urmă, să declare, că vrea să se cunună înainte de moarte, cu aleasa inimii sale Miss Grace Gifford.

Se putea ca un popor de gentlemani să denége această dorință din urmă?

Dorința celui judecat la moarte a fost ascultată. Noaptea, la orele 12, s'a oficiat actul cununiei, în capela Richmond din Dublin, unde erau internați și revoluții irlandeze.

All right!

Obligamentul de gentleman era

satisfăcut. Tinerilor însurați li s'a pus la dispoziție o cameră, unde au rămas singuri, până în zori.

Atunci păcălebul a bătut la ușă, trezindu-i din îmbrățișerile nopții de nuntă. Mirele a fost condus deadreptul la locul de execuție, unde a fost împușcat, la orele 7, alături de alte căpetenii ale revoluției irlandeze.

Aici povestea se încheie.

Joseph Plunkett a murit, alături de alți tovarăși de idei, pecetluind cu moartea sa, o convicție.

Contrastul dintre noaptea nupțială și gloanțele călăilor e tot așa de izbitor, ca și complicațiile imposibilelor romane fascistulare, de cari nu se mai încântă azi decât doar bucătăresele romantice. Cu toate aceste faptul s'a întâmplat. Viața desminte une-ori chiar pe romanțierii cel mai exagerați.

Și faptul s'a întâmplat în Anglia, în țara gentlemanilor adevărați, unde se concentrează toate fiarele războiului. Acest războiu — spun gentlemanii — se poartă în numele principiului de naționalitate, pentru înfrângerea militarismului prusac, și pentru-ca toate statele mici să se valideze, pe depin, alături de celelalte mari puteri.

Așa se va scula din groapă și mirele ce a fost împușcat la Dublin, cu buzele calde încă, de mângâierile nopții nupțiale.

În nopți cu lumină de lună, înainte de cântatul cocoșilor, el se va ridica din groapă, se va așeza la căpătâiul orfanului, ce nu a cunoscut pe tatăl său, și va mângâia prelung... și îi va spune povești duioase.

Pe urmă îi va șopti: »Dragul tatii, când vei fi mare, să îmi seama, și să mă răsbuni!...«

»Să îmi seama, că libertatea, și dorul după ea, nu moare niciodată!«

Și copilul își va deschide ochii odată!.

Al. C.

Actualități.

VII.

Prin cultură la mântuire.

Desori ne facem vinovați că ignorăm adevăratul înțeles al cuvântului

*) Reproducem din Foata Poporului din Sibiu, următorul folclon recent adunat de actualități, datorit colaboratorului nostru Euphraste. — N. R.

Spicuri politice

după *L'Independence Roumaine*.

Tragedia grecească.

Citim în *L'Independence Roumaine*, organul oficial al guvernului român, în numărul său dela 17 Mai următoarele părți din primărticol:

Gracii sunt reduși în a se plânge și a se vălta din cauza dezvoltării lucrurilor, ei văd cu ochii cum continuă să se fie cucerite insulele, uneori chiar prin mijloace destinate să paralizeze orice vigoare a autorităților grecești. Cât privește pe aliați (ententa) ei pretind că au dreptul să lucreze în urma unui just și inepușabil titlu de «neutilitate binevoitoare» care li se dovedise la început...

O înaltă personalitate grecească, dacă nu va fi însuși Skuludis, a dat, sunt câteva zile, lămuriri în coloanele *Gazettei de Lausanne* referitoare la acest subiect, cu o nervozitate și amărăciune care trada îndeajuns durerea ce o simte sufletul grecesc. El face gena negocierilor aliaților cu Venizelos, amintind că niciodată reprezentanții anglo-francezi n'au făcut în scrisorile lor nici cea mai mică aluziune la o invitare de intrare în acțiune.

Lamentările nu vor schimba, regretabil, nimic din starea de lucruri cari decurg din cursul fatal al evenimentelor: Grecia nu este la începutul suferințelor sale. Lanțul blocusului este tras de-a lungul coastelor sale.

Cum se va termina tragedia grecească? Și ce va face Atena când într-o zi va reîncepe să bubue tunul, până acum tăcut, pe cele două teritorii, deoparte și de cealaltă a frontierei grecești, într-o zi când armatele imobile, franco-anglo-sârbești, și austro-germano-turco-bulgare vor reintra în acțiune?

O țară mică poate să fie constrânsă de circumstanțe a deveni călău libertății și independenței sale proprii. Greții în momentul oportun vor fi judecatori mai competenți ai acțiunilor lor.

I. C. Brătianu.

Cu prilejul aniversării a 25-a dela moartea marelui bărbat politic I. C. Brătianu *L'Independence Roumaine* scrie în numărul său dela 18 Mai la loc de frunte:

Rarile calități a'le fondatorului statului român se vădesc astăzi în opera sa. Voința sa de fier, încrederea sa absolută în destinul rasei românești, credința sa nestinsă în patriotismul concetățenilor săi și în viitorul patriei sale i-au permis să săvârșească miracole. În fruntea marilor oameni ai generației care s'a stins, Mihailu Cogălniceanu și C. A. Rosetti, el și-a dus la înfăptuire gigantica sa operă. Fiecare din acești oameni a avut un rol, după talia sa, însușit de aceleași simțăminte, de același foc sacru al șefului, prin strădaniile lor continue sub inspirația și conducerea lui Ion Brătianu, ei au făcut România modernă.

Mai este oare necesar să amintim dificultățile enorme învinse de Brătianu. Retrăim diferitele etape glorioase ale operii: Unirea, Independența, Regat.

Opuneți prezentul trecutului atât de profund tulbure, vicisitudinilor prin cari a trecut rasa ro-

mână, suferințelor nesfârșite, umilirilor sub jugul stăpânilor străini, și atunci veți înțelege valoarea, toată grandoarea operii lui Ion Brătianu, operă de redempțiune, care a culminat în prosperitatea României de astăzi.

„Totul prin noi înșine, totul pentru țară», aceasta a fost deviza ce l-a inspirat pe Ion Brătianu în întreaga viața sa. Ea a fost conducătoare sa în viața publică și aplicând-o strict numai a putut să treacă toate obstacolele. Chiar în mijlocul celor mai grozave dificultăți, în timpurile cele mai sombre, îndoiala n'a cucerit sufletul său convins că Românii vor putea dacă vor voi. El a făcut din voința sa inebnalabilă grandoarea țării sale și și-a realizat visul având concursul compatrioților săi.

Deschideți istoria României, citiți-i ultimele capitole, și voi veți cunoaște ce a făcut I. C. Brătianu. Și pentru această operă fecundă România îi va păstra recunoștință vie și adâncă, ce se cuvine celor mai mari și mai glorioși fii ai săi.

Educațiunea cetățenească.

Citim într'un număr recent al organului *L'Independence Roumaine*:

„Poporul românesc din regat dă astăzi un frumos exemplu de forță, maturitate politică, de înțelegere a intereselor sale. Multoane pe cari le procură tezaurulul statului, împrumutul național, dă dovada educației politice pe care o are.

Mulțimea, date fiind calitățile intelectuale superioare ale rasei, n'au avut necesitate să fie edificată în amănunte despre raporturile economice — politice ca să poată înțelege îndată strânsesele legături dintre cetățeni și stat, și datorile reciproce. La începutul formării bogăției mobiliere ea a făcut o adevărată școală de civism, disciplină, prevedere și de progres sub toate raporturile din punct de vedere al unei mai raționale cultivări a pământului.

Chestiunea ordinului d-lui Take Ionescu. »*Noua Frele Presse*» publică următoarele dela București asupra chestiunii ordinului d-lui Take Ionescu:

Opinia publică românească se miră de mult de inconsecvența d-lui Take Ionescu, care credea că este compatibil cu atitudinea sa politică destul de cunoscută să conțina de a fi membru în consiliile de administrație ale instituțiilor înființate cu capital german și austriac și să păstreze ordinele primite dela Austro-Ungaria și Germania. Se pare că în sfârșit reaua conștiință a d-lui Take Ionescu l'a făcut să se teamă de o retragere a ordinului și de aceea a hotărât să previe lucrul. Take Ionescu a remis ordinul Coroanei de Fer care-i fusese acordat în 1907, pe când era ministru de finanțe, și ordinul său german. În același timp a demisionat din consiliul de administrație al Băncii de credit român, înființată de Laenderbank. Demisia d-sale a fost primită.

atât de uzitat și luat în deșert: cultură. Să revenim din când în când asupra lui, pentru că nu este un cuvânt care să cuprindă o singură expresie ci o bogăție. Întreagă de expresii ale vieții naționale ale unui popor. Cultura este un cuvânt-sinteză, el este oglinda fidelă a dezvoltării tuturor ramificațiilor, domeniilor de activitate, de cugețare.

Cultura nu este ceva împrumutat, ceva imitat dela vecini, — căci ceoace împrumut și imitat nu este averea te, e a vecinului, — ci este averea ta proprie națională, câștigată prin ostenele și jertfele tale, prin simțul tău de dreptate și ch'verositate.

Greșesc deci foarte mult cei ce cred că pot ajunge la o cultură, sunt îndreptățiți să-și zică cult dacă în vorbesc într-o limbă străină, dacă au un capital de cunoștințe și idei primite de-agața din școală străină, — cultura presupune originalitate, independență de spirit, cunoștințe și idei elaborate la luminile conștiinței tale proprii, cultura deci este o proprietate originală, individuală, personală chiar a culva.

Din suma culturilor individuale se constituie marea, puternica cultură națională, cea mai grandioasă forță ce-o are și prin care se valorifică, strălucește un popor.

Evident, cultura unui popor este o operă meticuloasă, se săvârșește prin sfârșite generații întregi de muncitori cinstiti și harnici, ea este o operă colectivă, o operă istorică, de-aceea este trăsnică, v-șni că chiar, nimic nu o poate împiedeca în mersul ei de avangard, și nici un flagel nu-i poate curma avântul. Neamurile culte nu pot să se prăpădească, fie că de înfloritoare și distrugătoare războaiele, pentru că umanitatea, cultura sfidează obstacolele trecătoare de aceste.

Sărguincioșii muncitori în agrul culturii naționale sunt niște chibzuți cunoscători ai trecutului, prin cercetarea conștiințioasă și își strâng în suflet comoara de cugețare a înaintașilor, moștenesc deci patrimoniul acesta sfânt, și cu puterile lor sufletești îl sporesc deschizând drumuri nouă de progres. Cei ce nu sunt în clar cu continuitatea aceasta și încearcă să vină cu inițiative cari n'ar congrua cu firul istoric al dezvoltării noastre, ei nu pot fi chemați să dea îndrumări, și încercările lor vor aduce rătăcire, desorientare, fașficare chiar a cugețării obștești.

Intelectuali, de sine înțeles, au datorita de a veghia la căpătâiul destinelor unui neam, de a pune în plină lumină căile pe cari a progresat cultura noastră până aci, el sunt necesități să se inspire din măcarile, frământările trecutului cultural.

Prof. Tit. L. Blaga.

Când scriem aceste rânduri rămașițele pământești ale regretatului nostru profesor Tit Liviu Blaga — a 5-a jertfă în timp de un an și 1/2 a gimnaziului nostru din Brașov — se depun spre vecinică odihnă în cimitirul gr. or. român din Orăștie, în care scop trupul neînsușit al defunctului a fost adus la Orăștie din clinica internă a universității din Budapesta, unde greu bolnavul își căutase de sănătate.

Ziua și locul înmormântării s'au aflat la Brașov deaba Sâmbătă seară, când corpul profesional al școlilor noastre a dispus tipărirea următorului anunț funebru:

Cu adâncă durere sufletească anunțăm tuturor prietenilor școlii și culturii românești moartea iubitului și neuitatului nostru coleg:

Tit Liviu Blaga

PROFESOR DE MATEMATICĂ ȘI FIZICĂ LA ȘCOALELE SECUNDARE ROMÂNE DIN BRAȘOV. MEMBRU CORESP. AL SECȚIUNII ȘTIENȚIFICE A ASOCIAȚIUNII P. LITERATURĂ ȘI CULTURĂ POPORULUI ROMÂN, MEMBRU AL DELEGAȚIUNILOR ȘCOLARE DIN BRAȘOV, AL COMITETULUI PAROHIAL DIN BRAȘOV-GETATE ETC.

Întâmplată la 12/25 Maiu a. c., în clinica internă a universității din Budapesta, unde-și căutase vindecarea boalei sale grele și îndelungate, fiind deabia în al 35-lea an al vieții sale și al 11-lea al funcționării sale ca profesor.

Școlile noastre au pierdut prin moartea acestui distins coleg, — a 5-a jertfă grea în timp de un an și jumătate —, o forță de o reală valoare pedagogică, iar știința și cultura românească pe un înțelețor și impulsiv cultivator al lor. În mormântarea va avea loc în Orăștie, în 16/29 Maiu 1916, înainte de ameză.

Brașov, în 13/26 Maiu 1916.

Corpul profesoral al școlilor secundare gr. or. române din Brașov.

Cu trenul de ieri seară au plecat din Brașov la Orăștie d-nii profesori: Dr. I. Blaga director, Dr. I. Bunea, Dr. C. Lacer, Dr. St. Stinghe și Dr. C. Papuc însoțiți de un grup mai mare de elevi ai gimnaziului, ca să dea neuitatului lor coleg respective profesor ultimul onor pământeesc.

În numele școlilor și a corporațiilor administrative, ai căror membri a fost regretatul defunct, se vor depune curuși pe sicriu. La mormânt vor rosti discursuri d-l prof. C. Papuc și un elev.

În semn de doliu școlile noastre secundare au sistat pentru ziua de azi prelegerile. Îndată după aflarea știrii triste s'au arborat la gimnaziul român și la casina română steaguri de doliu.

Raporturile ruso-svedeze.

După informațiile ziarului »*Novoje Wremja*» se menține în Suedia lipsa de încredere față de Rusia. Înarmările svedeze continuă cerându-se în scopu

În ogorul culturii este mult de plivit, mult de îndreptat și și mai mult de creat. Iar operă într-adevăr ateesă, fecundă săvârșesc numai cei ce știu identica cu sufletul mare național, care cunoaște pulsul inimii lor truite, cu un cuvânt cel într-adevăr capabil să facă ceva ce să rămâne, ceva statornic, în conștiințele cu interesele obștești netrecătoare. O operă lipsită de consistență, în legătură intimă cu însuș sufletul național, este o operă zadarnică, spumă ce va fi înlăturată de cel mai ușor vânt.

Cult este un popor când își are dezvoltate toate ramurile de activitate publică, când prin limba și spiritul național și-a creat arta, prin forțele sale sufletești și-a creat industria, bogăția națională și a reușit să ajungă la o înțelegere superioară a situației sale politice, căci în frământările politice se dovedește mai clar decât ori unde conștiința națională, puterea de a pricepe afacerile obștești, misiunea sa practică în lume.

În rezumat: cultura este una singură, mare, puternică, istorică, la dezvoltarea căreia lucrează toate clasele sociale ale unui neam, ea este gloria și mântuirea neamurilor.

acesta un nou credit de 30 milioane coroane. Simpatia populației svedeze ar fi pe partea Puterilor centrale.

Comunicatul Höfer.

Buletinul oficial pe ziua de 28 Mai în nordul monarhiei.

Nu s-a întâmplat nici un eveniment mai important.

La granițele italiene.

Trupele noastre au luat în stăpânire fortul panțerat *Carnolo* (la vest dela *Arsiero*), precum și fortificațiile, la sud-vest dela *Monte Interroto*, cari închid valea stabilă *Valdasso* de pe sectorul fortificat în jur de *Asagio*.

Câmpul de operațiuni din Balcani.

La cursul inferior al părului *Vojusa* sunt în curgere ciocniri cu patrule italiene. Situația e neschimbată.

General de divizie *Höfer*, locșeful de stat major.

Din România.

Muzeul Ioan Calenderu cumpărat de statul român. — Știri artistice. —

Muzeul Calenderu, cumpărat de stat, și-a deschis porțile sale publicului deja la 1 Maiu. Ministrul instrucțiunii publice Duca a invitat întreg corpul profesoral din București ca să viziteze muzeul.

Bogata colecțiune de artă, strânsă cu mult gust și cu multă răbdare de Ion Calenderu, conține mai mult de 2000 pânse pe cari figurează numele unor Ingres, Greuze, Raffet, Millet, Rodin, Grigorescu. Au fost admirate marea număr al operelor de sculptură și al obiectelor de artă de o mare valoare.

Muzeul este deschis publicului în toată Marția și Jula dela orele 5 după amiază și Duminecile dela 9 dim. până la amiază.

La Teatrul Național din București au fost chemați toți autorii dramaticei ale căror piese s-au jucat pe scena a-aceasta, în cabinetul directorului general al teatrelor, ca să aleagă în comitetul de lectură un membru nou în locul dlui Iacob Negruzzi, al cărui mandat a expirat. Majoritatea voturilor (14) le-a lutruinit d-l *Calon Teodorian Rămăne* ca d-l Teodorian să fie confirmat de ministrul cultelor.

La Atena în București a deschis la 1 Maiu o expoziție de tablouri d. Gropaeanu, în sala Bibliotecii. Ruine superbe din zona de războiu din rășăritul Franței, scene de spital au cucerit admirația cercetătorilor.

Monete vechi grecești și turcești au fost descoperite într'un vas antic găsit în via d lui I. Botez la Cotnari în România. Monetele sunt toate de aur și argint, în cantitate foarte mare, și datează dintr-o epocă îndepărtată. Ele reprezintă o valoare mare.

Un accident mortal de aviație.

Încă un erou pe câmpul aviației române. Căpitanul de rezervă Canteмир Cămpineanu s-a urcat Sâmbătă dimineața pe un aparat Bleriot, la noul câmp de aviație Pipera.

După un sbor de mai bine de o oră pe la ceasurile 9, căpitanul vrând să aterizeze, se pare, a început coborârea de la o distanță prea mare. Observând a încercat să facă o spirală, care însă i-a adus căderea cu o lățeală extraordinară dela 100 metri înălțime.

Victima a fost dusă imediat la spitalul Elisabeta, unde înainte de a i se da ajutoare, a murit.

Internatul-orfelinat din Brașov.

— Examenul de încheiere. — Brașov, 29 Mai n.

Favorizat de un timp plăcut de vară s'a ținut ieri în grădina internatului nostru de fetițe din strada Ecaterinei examenul de încheiere a anului sub prezidiul d-lui protopop Dr. V. Saftu.

Examenul acesta a format întotdeauna un deosebit punct de atracție pentru publicul brașovean prin frumoasele succese dobândite pe terenu instructiunii teoretice și practice, de care

se împărtășesc elevele internatului an de an în toate ramurile unei vieți sociale și gospodărești raționale. Astfel și anul acesta a ținut să asiste la examen un public numeros și ales, cu deosebire damele române brașovene.

Examenul, al cărui rezultat se poate clasifica ca foarte succes, s'a început prin două cântece religioase executate frumos de corul elevelor sub conducerea probată a d-lui inv. N. Stoicovici. Au urmat apoi rând pe rând obiectele teoretice și practice. D-na prof. *Marla G. Popescu* a examinat din limba română, literatura rom., chimia culinară și gienă. D-șoara directoare *A. Broșteanu* a examinat din teoria mesajului, îngrijirea căsniciei, recete culinare etc. D-șoara *L. Popescu* din teoria țesutului. Elevele examinate au dat răspunsuri foarte satisfăcătoare, dovedind frumoase cunoștințe.

De încheiere patru elove au declarat cu pricepere și sentiment poezii de Coșbuc și Cotruș și anume: *Margareta Götög*: »De va veni într-o zi de Cotruș; *Smarandita Gherga*: »În odăița părăsită» de Cotruș; *Anica Murgu*: »Mama» de Coșbuc, și *Eugenia Budac*: »O rugăciune» de Eminescu.

După declamațiunile a luat cuvântul presidenta Uniunii, d-na *Marla B. Băulescu*, care a rostit un discurs avântat în legătură cu recenta inițiativă luată de Uniunea femeilor române pentru înființarea Marelui Orfelinat al Uniunii. Acest discurs, din care se deprind sentimentele nobile și înalta concepție de care e condusă ilustra președintă a Uniunii în acțiunea umanitară pornită pentru înființarea »Casei mîlostivirei«—l-i vom publica în nrul nostru de mâine la loc de frunte.

D-nel presidente i-a răspuns pîrintele protopop *Dr. V. Saftu* apreciind în termeni elogiosi munca salutară desfășurată de femeia română în acest locas de creștere națională și în opera inițiată pentru crearea Marelui Orfelinat. Ambele discursuri au fost subliniate cu vii aplauze.

Festivitatea frumoasă școlară s'a încheiat cu câteva cântece executate de corul elevelor și cu mai multe dansuri naționale executate cu multă grație de dragălașele elove ale internatului, sub conducerea d-șoarei *L. Riemer*.

După examen publicul a vizitat odăile internatului, în care erau expuse frumoase lucruri de mână, admirabile țesături, bucăți de rufărie, bluze și hănuțe, toate confecționate cu mult gust de harnicele mâni ale elevelor sub conducerea probatorilor puteri didactice a e internatului.

Părăsind acest ex-țiu, toți cei de față am dus cu noi sentimentul, că în acest așezământ d-creștere femeiască, care prin înființarea la toamnă a Marelui Orfelinat român de fetițe va lua un avânt deosebit,—s'a lucrat cu pricepere, rost și harnicie.

Onoare comitetului reușitului Femeilor române în frunte cu neobita sa prezidintă d-na *M. B. Băulescu*, cinstite profesoarelor și instructoarelor și laudă elevelor ha nice!

Un oaspe.

Pentru Orfelinatul Uniunii femeilor române din Ungaria.

Dna *Elena A. Mureșianu*, dăruiește în memoria neuitatului său unchiu *George I. Nica* comerciant, suma de 40 cor. pentru Orfelinat.

Societatea Comercianților români din Brașov în locul unei cununi pe sicriul repositului *George I. Nica* suma 40 cor.

D-na văd. *Elena Nistor* din prilejul împlinirii unui an dela moartea neuitatului ei fiu ț *Dionisie* suma de 10 cor.

Dna *Alexandrina Moianu*, soția căp. de adm. *S. Moianu*, *Maros-Vasarhely*, ca membră pe patru ani 9 cor. 60 fil.

Dna *Marioara Gabor* oficiantă la fil. *Lumina M. Vasarhely* 2 cor. 40 fil. contribuție anuală.

Prin Dl învățător *Nicolae Cristea* Chinești care a apelat la inimile nobile a-le emigranților români din America am primit dela *Emil Kiss* banker *New-York* suma de 75 cor.

Esprimăm adânci mulțămite, și pe calea aceasta în numele Comitetului. *Marla B. Băulescu* pres.

ȘTIRI.

— 29 Mai n. 1916.

Distincție. Ni se scrie: D-l Dr. *Ioșif Fușcariu*, care servește la Reg. de gloți-austriac Nro 409 — I Baon — Feldpost 210 — ca medic asistent — (sublocotenent) a fost distins cu decorația »Signum laudis« pentru servicii excelente prestate în fața dușmanului.

La masa studenților „V. Onițiu“ au mai contribuit: D-na *Elena A. Mureșianu* în amfiteatrul unchiului său și *George I. Nica* 30 cor., d-l *Petru Danșiu*, oficial de poștă și telegraf în Budapesta, în loc de cunună pe mormântul răposatului său naș și Dr. I. Popp 30 cor. „*Cassa de prirare*“ din Săușite provizivnea, ce i-se cuvine pentru mijlocirea celor 4000 cor. obligațiunilor scrise de masa studenților la împrumutul IV de război-30 cor.

Primească generoșii donatori și năru multămite. *Direcțiunea mesei studenților.*

Necrolog. Curatorul bisericii și școlii paroh. gr. cat. din Sincaveche, anunță cu adâncă durere, tuturor cunoșcătorilor moartea venerabilului curator și mare binefăcător al bisericii și școlii confesionale gr.-cat. din loc *Ioșif Stoica* fost învățător, notar cerual, primar comunal, controlor la casa comitatenză, asesor onorar al școlii orfanale, membru ordinar al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, membru în diferite comisiuni municipale, născut în 1831 și mort la 25 Maiu st. n. 1916, după grele suferințe, împărțit fiind cu sfințele Taine ale moribunților.

Rămășițele pământești ale scumpului defunct se vor așeza Sâmbătă în 27 Maiu la 1 oară în cimiterul bisericii din loc. Dumnezeu să-l primească între aleșii săi!

Sincaveche, la 25 Maiu 1916. *Curatorul.*

— Subscripți cu inimă frântă de durere aducem la cunoștință, că bunul nostru tată, respectiv moș *Ioan Givulescu*, învățător în pensiune, a trecut în cele eterne Joi, în 12/24 Maiu, la orele 11 și jumătate din noapte, în al 80-ea an al etății. Rămășițele scumpului nostru defunct se vor așeza spre vecinică odihnă Sâmbătă în 14/27 Maiu, la orele 3 d. a. în cimiterul gr. or. rom. din Soborșin. Fie-l țărâna ușoară și memoria bine-ăvântată!

Soborșin, la 13/26 Maiu 1916. *Proble Givulescu, Procopie Givulescu, Traian Givulescu, Eugenia Givulescu, născ. Caba și fiică, Ioan Caba și nepot, Alexandra Givulescu născ. Deacal, Anuța Givulescu născ. Beley, Matilda Givulescu născ. Raschel nurori, Dr. Iulian Givulescu, Corneli Givulescu, Felicia Givulescu, Ionel Givulescu, Virgil Givulescu, Letia Caba, Eni Caba, Liviu Caba nepot și nepoate.* Adreșăm familiilor întristate și năru condolențe.

Publicul să nu se sperie de scumpetea gălțelor. Cetim la K. Zellung: Prețurile gălțelor și a ouălor lor se urcă considerabil. Negustorii de gălți și ouă motivează această urcare de prețuri absolut nejustificată cu faptul că Brașovul o se fie lipsit complet de carne vre-o trei luni de zile. Va să zică fiind avizată populația la gălți și ouă, trebuie stocare prețuri după și după. Această legendă fioroasă negustorii au știut să o lanseze atât de bine, încât în oraș să și vorbește de trei luni de post. Natural întrega manomană se reduce la o invenție răutăcioasă. Carne de vită, de porc și de gălci va sta în cel mai scurt timp și la cantitate mult mai mare la dispoziția consumului ca până acum. Publicul deci va face bine să le arate negustorilor de ouă și gălci, că nu e ațat la ei și ostentiv să-i lase să se joce cu marfa lor.

Pacea se apropie! Așa spune cu siguranță, cel puțin d-l Palyi în nrul din 23 c. al numărului sportiv din „Budapesti Naplo“. În foata sa Dr. Edward Palyi publică la loc de frunte următoarele: Am îndrăcit că pacea se apropie cu pași uriași. Sunt fericit să anunț această convingere a mea pușcului. Dumnezeu a vrut să ne apere patria în acest război, și astfel putem spera pacea binecuvântată. În August vom putea să facem cursele în pace.

Deci în August vom ști abia cu siguranță dacă Palyi va fi de fapt „gușă de aur“, ori a fost numai „co gură de plumb.“

—

Nunai două bucățele de zahăr și permite o ordonanță a locotenentului din Austria de jos cașegilor să dea șepșilor la cafea — comunică o știre din Viena.

Pagubele de război în Polonia. Din Varșovia se scrie: fol polone reprodus după »Rusk'a Wiedomosti« date interesante asupra puștirilor din Polonia. Din numărul general al cădărilor în Polonia (3,600 000) peste 12% sunt total distruse și 25% adică 900 000 deteriorate până la nefolosință. Pagubele se evaluează la 158 milioane ruble.

Familia regală română va face în curând o excursiune pe Dunăre, pe yachtul regal „Ștefan cel Mare“.

Doșine de pace în Franța. Din Berlin se comunică: »La Frontiere« un ziar din Belfort, spune într'un articol cenzurat, că Anglia face cumpărături ca pentru încă trei ani de război. Franța însă speră și crede, că va va aduce surprize mari și că starea financiară a tuturor statelor beligerante va pune în curând capăt războiului.

»New-York-Herald« află din Paris că discursul Cancellarului german despre pace a făcut o mare impresie asupra pacifiștilor francezi.

Prizonierii din Kut-el-Amara aduși la Bagdad. Din Constantinopol se anunță: Primul convoi de 8000 prizonieri, care a fost adus la Bagdad, se compune din o treime de soldați englezi și două treimi de indieni și indo-chinezi. Vaporul englez încărcat cu proviziuni destinate asediărilor dela Kut-el-Amara care a fost capturat de trupele otomane a sosit și el la Bagdad cu alți 2000 de prizonieri.

Refugiații greci scrie corespondentul lui «Daily Mail» din Salonic, au prezentat prin o deputațiune generalului Sarrail un album conținând 2000 iscălituri, cari exprimă speranța lor în victoria finală a aliașilor. Un asemenea album a fost trimis și generalului Mahon în Egipt.

Un tezaur al lui Alexandru Machedon. Un tezaur din timpul lui Alexandru cel Mare, Regele Macedoniei, s'a descoperit, cum scriu foile rusești în Caukaz la Stamta-Tamanskaja. Săpând un canal, cazacul Andrei Drateko a găsit un cercel la aparență de neînsemnată valoare, pe care îl vându prietenului său, Onisim Cernovorenko pe un preț bagatel. Acesta însă făcu despropria la locul indicat, și dădu peste un mormânt, în care găsi neamărate scumpeturi și obiecte de aur. Intre altele găsi o coroană, un lanț cu chipul lui Alexandru, un inel cu sigil, o diademă, trei brățare presărate cu pietrii scumpe precum și alte antichități de mare valoare. Obiectele arheologice aflate au fost încorporate muzeului din Ruban în Caukaz.

Institutul grafic Anca din Gherla, Szamosujvár ne anunță, că a preluat fabrica cea mai veche și perfect asortată cu vestiminte și tot felul de *recviziile bisericesti* (crucel, potire, prapori etc). Știmașii noștri preoți sunt rugați, ca să îndemne pe credincioșii noștri spre a procura pe seama bisericilor astfel de vestiminte și reevziile. Timpurile de față, când credincioșii români să strâng mai mult ca oricând în jurul sfintei biserici, căutând mângăiere și întărire, sunt cele mai potrivite pentru a face astfel de daruri pe seama bisericii pentru reînnoțirea sănătoasă a celor plecați în războiu sau pentru pomenirea de veci a celor căzuți pe câmpul de onoare.

Institutul grafic Anca trimite, la cerere, grabnic, mostre în indicarea prețurilor, apăsând în scopul indicat la sprijinul onoratel noastre preoșim.

Pentru orfelinatul românesc din Sibiu.

Transp. din Nr. 105 al Gaz. 11371 c. 78.

O nouă colecță de C. 1063, primim dela d-l *Virgil Nistor, preot militar*, făcută în're ofișterii și soldașii români). 1063 >

D-șoara *Cornelia Nistor* ne trimite ca rezultat din vânzarea de cărți postale prizonierilor din Zărnești. 8 >

La oialță 12442 c. 78 f.

Poșta Redacțiunii.

D-lui Dr. *Titus Rusu*, medic, Budapesta: Taxele de membru la societatea pentru fond de teatru român sunt a se trimite la adresa d-lui Dr. Nicolae Vecerdea — Brasso.

*) Numele marinimoșilor donatori se va publica într-un număr viitor al ziarului nostru.

Proprietar: *Fig. A. Borostanu: Branisco & Comp.* Redactor responsabil: *Ioan Laces*

Recomandăm cetitorilor noștri Cafea: dela renumita noastră firmă din FIUME.

Aflând pușia Cafea, în decurs de 2 luni voi fi conștrâns a sista expedițiunile.

Recomand a vă prevedea de timpuriu, căci soșește cu întârziere.

Cafea:
Nr. 9 Cuba bună 1 kgr. 12—K
> 12 Cuba foarte fină 1 > 1250K
> 16 Cuba specialitate 1 > 13—K
> 106 Mixtură Victoria 1 > 13—K

1 kgr. Tea rusască 20 Kor. (intre Cafea se poate trimite și 1/2 kgr. Tea). 5 kilograme se espedează francat și vămuit prin rambursă postală.

NB. Ca să fiu cruțat de corespondență multă amintesc că alte mărfuri la nici un caz nu pot trimite; deci nici zahăr sau Franck etc. nu se află.

În lipsă de Franck să se folosească Orz prăjit (Kneipp) căci e foarte corăspunzător.

Cu toată stima se roagă de sprijin:

F. A. Degan
comerciant de Cafea și Tea în 3-10 Fiume. (Postafók 163).

1494/916 Nr. pret.

Publicațiune pentru vânzare de lemne.

Con una Szecsel vinde în licitațiune publică împreună cu oferte închise din pădurea proprie numită „Bărcul roșiu“ pe baza concesiunii d-lui ministru r. ung de agricultură Nral: 129, 955/1913 I. A. 2. lemnul de stejar pe o estindere de 19.55 jug. cat. și anume 4435 bucăți trunchiuri de grosime 14—27 cm. 1580 bucăți de 28—57 cm. și 258 bucăți de 38—64 cm. măsurat la înălțimea umărului și estimat fără coajele circa 2126 m³ de lemn de lucru și 438 m³ lemn de foc.

Licitațiunea publică împreună cu oferte închise se va ținea în 21 Iunie 1916 la 10 oare a. m. în cancelaria comunală din Szecsel. Prețul strigărei e: 24 266 cor. 50 fl.

Vadiul ce e a se depune: 2437 cor.

Oferte ulterioare nu se vor lua în considerare.

La ofertele închise e a se acclude vadiul în numerar sau hârtii de valoa:e.

Condițiunile licitațiunei precum și a contractului de încheiat se pot vedea la primăria comunei Szecsel precum și la curatoratul silvanal r. ung. cerc. al Szelistyei (Nagszeben. Só utca 7 szám.) în decursul oarelor de oficiu.

E de observat, că pădurea respectivă, e situată pe șos lângă drumul de țară și în o depărtare numai de 5.2 ckm. de gara Orlátului și 6 ckm. de gara Szelistye. Szelistye, 1916 Maiu 12. 2-3 Primpretor cercual Dragits.

Avis.

Am onoarea a aduce la cunoștința *Onor. dame* că am strămutat

Magazinul cu Corsete

din Budapesta la Brașov.

Comande pentru tot felul de corsete, legături de stomac se execută cu acurateț și prompt.

De o cercetare numeroasă se roagă

Fejér Iakabné
Strada porți 36.

32-76

Avis.

O moșie de 10 jug. cat se vinde din mână liberă.

Doritorii să se adreseze la *Romul Dobrin învățător în Sălmeș u. p. Alsójár.* 1-4

Femei române! **Femei române!**
Radicală revoluția în grijele casei!
Spăatul rufelor fără săpun, fără leșie!

Lemnele scumpe, cărbunii scumpi, săpunul esorbitant scump, timpul scump, adică totul, ce face cheitueli și osteneți cu spălatul rufelor, cruțati, chivernisiți cu: „Lavosin“.

„Lavosin“ ul e cel mai recent, victorios, nevătămător preparat pentru spălatul rufelor. „Lavosinul e garantat liber de clor. Cu „Lavosin“ se spală rufele alb scilpitor fără foc sau numai cu apă lină (adică dacia căldișoară, dară nici decum caldă), fără osteneală: cetăți și urmași înstrucțiunea!).

„Lavosinul“ cruță rufele (nu se mai rape așa curând, că „Lavosinul“ nu conține clor, care cum se știe, mănăcă, prăpădește rufele în scurt timp, făcându-le sdrone).

„Lavosinul“ desinfectează rufele și le dă și miros plăcut. 1 1/4 kgr. „Lavosin“ are puterea de spălat dela 3 kilograme de cel mai bun săpun (zis de simbure, nemțește kernseife).

1 doșă „Lavosin“ costă numai 1 cor. 85 fl. și ajunge pentru spălatul rufelor din 2 săptămâni dela 6 persoane!!!

La fiecare doșă se dă în limba română instrucțiune tipărită despre modul cum să întrebuințăm „Lavosinul“.

„Lavosinul“ e eminent pentru oteluri, spitaturi, sanatorii, internate, așiluri de săraci, casării, mănăștiri, spălătorii, băi etc.

Cu „Lavosin“ se pot curăți și vase de lemn, podine, trepte (scări), ganguri etc.

Noua fabrică „Lavosin“ în Viena
Kuhner și filii
Singura vânzare pentru Transilvania:
Hermine Niemandz născ. de Benkner.
Brașov (Brassó) Târgul cailor Nr. 28.
(Pentru câteva comitate transilvănene încă libere primesco reprezentanți solvenți).

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcalice.

Apă minerală de primul rang
care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.

Bentura de predilecție a cercurilor celor mai înalte sociale
care în urma conținutului și îngrijirii conștiențioase și curate a isvorului, se preferă din partea medicilor apoi minerale mondiale renumite Gieshübler.

Cel mai bun semn
contra falsificărilor a apei minerale MATILD este limpezeeala absolută până la cea din urmă picătură.

Deposit principal a apei MATILD în Brașov la firma **E. O. & L. THEIL**, Strada gării Nr. 25. Telefon 364 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.

Cu toată stima
Administrația isvorului, **Ioșef György,**
Șepsibodok (Ardeal).

101-200.

Acțiuni Albina
se caută spre cumpărare

Adresa cumpărătorului la administrația ziarului

Pentru corespondență
maghiară-germană
română-germană

se caută câte o compto-ristă dexteră cu scrisoare bine legibilă și cu bune recomandări. Post fix într'o localitate mică din Croația. Ofertele cu atestate în copii, fotografiile și indicarea pretensiunilor de salar se vor adresa la *E. V. Heller, Zagreb Jurjevska 31 A.* 2-3

De închiriat.
un atelier de lăcătuș cu toate unștele și mașinile trebuincioase.
A se întreba la d-na **M. ria E. Precup**
Brașov, Strada Castelului Nr 28 3-5

Altoi de vie
soiu american neted și cu rădăcini diferite soiuri, garantând pentru veritabilitatea lor, furnizează în asortimentul cel mai bogat cunoscut și încrezuta firmă

„Kisköküllő-menti első szőlőtványtelep“
Proprietar:

Frideric Caspari
Mediaș. (Medgyes)
com. Târnava-mare (N. Kük.-m.)

Cereți preț curent ilustrat!

Acet preț curent cuprinde toate scrisorile de recunoștință sosite din diferite regiuni a'e țării, în consecință înainte de a face comanda ori care proprietar de vie poate cere informații verbale sau în scris dela persoane cunoscute relativ la încrederea de care se bucură numita p'piniară.

Subscrisa se recomandă, ca mijlocitoare la cumpărarea și vânzarea de Case, pământuri, Vile, grădini, precum și prăvălii și locuințe. Serviciu real.

Marie Friedmann
Șirul livadei Nr. 2 Tel. 45.

FONDATA ÎN 1888.

TIPOGRAFIA

FONDATA ÎN 1888.

«A. MURESIANU»:**BRANISCE & CO****Braşov, Str. Prundului Nr 15**

Acest stabiliment este provăzut cu cele mai nouă mijloace tehnice și asortat cu tot felul de caractere de litere nouă, din cele mai moderne, în casele proprii, este pus în pozițiune de a putea executa orice comandă cu promptitudine și acurateță precum :

Cărți de știință,
Literatură și didactice.

STATUTE.

Foi periodice.

IMPRIMATE ARTISTICE.

Registre și imprimate

pentru toate speciile de serviciiuri.

Tarife comerciale,
industriale de hoteluri și restaurante.

COMPTURI,
ADRESE, CIRCULARE,
SCRISORI, COVERTE,
PREȚURI CURENTE, ȘI
DIVERSE ANUNȚURI.

Programe elegante.

Bilete de vizită
diferite formate.

Bilete de logodnă și nuntă

Bilete de înmormântări

Comenzile eventuale se primesc în biroul tipografiei, Braşov, Strada Prundului Nr. 15.

Comenzile din afară rugăm a se adresa tipografiei

„A. MURESIANU”: BRANISCE & COMP, BRAŞOV.